

Utbildningsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Utbildningsnämnden

Datum:
2022-09-02

Diarienummer:
UBN-2022-03995

Handläggare:
Ida Väisänen

Svar på initiativ om finansiering av radikal islamism genom skolpengen

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar

1. **att** avslå initiativet mot bakgrund av föredragningen i ärendet.

Ärendet

Vid nämndens sammanträde den 2 juni 2022 lämnade Sverigedemokraterna i utbildningsnämnden ett initiativ gällande finansiering av radikal islamism genom skolpengen med följande förslag:

- att utbildningsdirektören ges i uppdrag att utreda hur vanligt förekommande islamistisk indoktrinering är på muslimska friskolor i kommunen, om möjligt i samråd med säkerhetspolisen eller andra för uppdraget relevanta myndigheter.
- att utbildningsdirektören ges i uppdrag att utreda på vilka sätt och i vilken omfattning kommunen genom skolpengen som går till muslimska friskolor finansierar organisationer med kopplingar till islamism och terrorism.

Beredning

Ärendet har beretts av utbildningsförvaltningen.

Förslaget har inga konsekvenser sett ur barn-, jämställdhets- eller näringslivsperspektiv.

Föredragning

Statens skolinspektion är den myndighet som har tillsyn över skolväsendet (26 kap. 3 § skollagen (2010:800). Definition av tillsyn är enligt 26 kap. 2 § skollagen en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. I tillsynen ingår att fatta de beslut om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver verksamheten ska rätta fel som upptäckts vid granskningen. Tillsynen omfattar även en granskning av att enskilda som godkänts av Skolinspektionen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 och 5 b §§ skollagen gällande ägar- och ledningsprövning.

Skolinspektionen granskar om huvudmän för skolor uppfyller skollagen och andra författningars krav. Skolinspektionen granskar även att huvudmannens ägar- och ledningskrets uppfyller krav på erfarenhet av eller på annat sätt förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för skolverksamheten samt lämplighet att bedriva denna. Skolinspektionen säkerställer även att huvudmannen har ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamhet.

Enligt skollagen har den kommun där den fristående skolan är belägen rätt till insyn i verksamheten så att kommunen ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt skollagen och kan tillgodose allmänhetens behov av insyn. Av förarbetena (prop. 2013/14:112 s. 81 ff) framgår bland annat att med kommunernas rätt till insyn för att kunna fullgöra sina skyldigheter enligt skollagen avses att kommunen ska få den insyn och information som krävs för att den ska kunna uppfylla sitt övergripande och yttersta ansvar för att barn ska erbjudas utbildning från förskoleklass till vuxenutbildning och för att säkerställa att skolpliktiga barn fullgör skolplikt.

Insynsrätten innebär enligt förarbetena också att kommunen kan informera sig om de fristående skolornas kunskapsresultat, fördelning av undervisningstid mellan årskurser, inriktningar med mera för att kunna säkerställa elevernas skolgång vid eventuell nedläggning. Insynsbestämmelserna ska också säkerställa allmänhetens behov av information om den fristående skola vid skolval.

Enligt förarbetena kan kommunen däremot inte med stöd av sin insynsrätt ta del av en fristående skolas ekonomiska förhållanden. Kommunen ska vidare inte begära in handlingar som omfattas av tystnadsplikt enligt 29 kap. 14 §. Kommunen ska inte heller begära handlingar som kan avslöja företagshemligheter eller på annat sätt är orimligt att den enskilde lämnar ut. Kommunen har inte rätt att göra påpekanden eller begära förändringar i verksamhet genom exempelvis förelägganden.

Utbildningsförvaltningen har insyn i de fristående skolornas verksamhet genom antagningsenheten som säkerställer att alla skolpliktiga barn har en skolplacering. Detta är även en förutsättning för att kunna betala ut pedagogiska ersättningar till den aktuella skolenheten. Förvaltningen säkerställer att det finns information om samtliga fristående verksamheter på vår webbplats och i det verktyg som tagits fram för att ge vårdnadshavare möjlighet att jämföra skolor inför skolval, Hitta och jämför. Inom ramen för skollagstiftningen har kommunen inte rätt att utöva tillsyn eller göra påpekande eller begära förändringar på en fristående grundskola. Förvaltningen gör även en gemensam resultatrapport för alla fristående verksamheter som är belägna i Uppsala kommun. Vid signaler om missförhållanden kan kommunen ta kontakt med Skolinspektionen och överlämna uppgifter till tillsynsmyndigheten.

Ekonomiska konsekvenser

Ej aktuellt.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2 september 2022
- Bilaga, Nämndinitiativ den 2 juni 2022 från Sverigedemokraterna om finansiering av radikal islamism genom skolpengen

Utbildningsförvaltningen

Susana Olsson Casas
Utbildningsdirektör

Finansiering av radikal islamism genom skolpengen

Skolinspektionens stängning av Imanskolan visade återigen på den allt vanligare problematiken med muslimska friskolor. Gång på annan visar det sig hur muslimska friskolor sysslar med så kallad utbildning som snarare syftar till att indoktrinera barn och unga i en radikal islamistisk ideologi än till att ge en bra grund att bygga ett framtida liv på. Vissa gånger har pengar till och med förskingrats till andra länder och organisationer som haft kopplingar till våldsbejakande islamism och terrorism, det är naturligtvis obehagligt hur svenska skattepengar kunnat finansiera den typen av verksamheter.

Det är pinsamt hur Uppsalas skattebetalare lurats av svenska politiker till att finansiera radikal islamism. På ett tidigare sammanträde med utbildningsnämnden meddelade utbildningsdirektören att kommunen varken har insyn i eller ansvar över de muslimska friskolorna då de har fristående huvudmän. Detta må förvisso vara riktigt, men det förringar inte det faktum att vi som politiker i Uppsala samtidigt har ett ansvar för att våra barn och unga inte radikaliserar av islamister i offentligt finansierade verksamheter. Medborgarna ska känna sig trygga i att deras pengar inte finansierar islamism och i värsta fall – terrorism.

I brist på andra handlingsalternativ mot den här typen av uppenbart olämplig skolverksamhet bör kommunen utreda huruvida de kvarstående muslimska friskolorna sysslar med extremistisk indoktrinering eller inte, i den mån det är möjligt bör det ske i samråd med Säkerhetspolisen. Radikala ideologier hör inte hemma i utbildning som finansieras av skattemedel. Särskilt bör även utredas ifall kommunen på något sätt genom de muslimska friskolorna finansierar organisationer som har kopplingar till radikal islamism och kommunen bör i möjligaste mån i ett senare skede delge sådan information till berörda myndigheter som har de behörigheter kommunen saknar.

Med anledning av detta yrkar Sverigedemokraterna:

Att utbildningsdirektören ges i uppdrag att utreda hur vanligt förekommande islamistisk indoktrinering är på muslimska friskolor i kommunen, om möjligt i samråd med säkerhetspolisen eller andra för uppdraget relevanta myndigheter.

Att utbildningsdirektören ges i uppdrag att utreda på vilka sätt och i vilken omfattning kommunen genom skolpengen som går till muslimska friskolor finansierar organisationer med kopplingar till islamism och terrorism.

För Sverigedemokraterna Uppsala

Emil Eneblad

Jim Andersson